

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA

și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
stratie.
Multimite publice și Lov;
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se in-
napoiază.

Solidaritatea națională.

— Cu privire la congresul Românilor de peste hotare. —

București, 18 Martie.

Un domn profesor universitar transilvănean, a avut buna idee de a convoca un congres al Românilor de peste hotare. Rostul acestui congres este, și nici nu poate fi altul, de a strânge la un loc reprezentanții din toate părțile unde locuiesc Români, sub dominație străină, de a da o exprimare acestora și de a afirma în mod mai temeinic solidaritatea noastră națională. Ideie bună. Ideie frumoasă. Căci Românii nu locuiesc numai pe pământul dintre Prut, Dunăre și Carpați. Avem frați de același sânge, de aceeași obârșie și dincolo de Carpați și dincolo de Prut, și dincolo de Dunăre, în întunecatul Pind. Unii mai puțin, unii mai mult, alții în chip cumplit, sufăr de o stăpânire vitregă. Liga culturală care se interesează de soarta tuturor Românilor.

convoacă

acest congres pentru a se pune mai în contact cu păsurile și necazurile fraților noștri de peste hotare. Nu ne îndoim că vor fi chemați la acest congres nu numai Români din Macedonia, din Transivania și din Bucovina, dar mai ales reprezentanți ai celor mai năpăstuiți, ai celor mai nenorociți frați cari gem sub cnutul țarului. Și cum Liga sângeră de

suferințele tuturor Românilor, ea va avea o deosebită solitudine pentru acei din frații noștri ale căror dureri sunt mai cumplite. Soarta Românilor din Bucovina cari au avut de îndurat cele mai grozave chinuri, jafuri și asasinat de pe urma hoardelor moscovite va înduioșa, nu ne îndoim, inimile bunilor noștri patrioți. Dar inimile românești vor fi adânc sfâșiate mai ales de soarta tristă a Basarabenilor căci, fără îndoială, congresul se va ocupa și de aceștia. Vor veni la congresul organizat de Liga Culturală acei cari, de 103 ani, decând ne-a fost răpită Basarabia, nu mai au voia de a grăi în limba moldovenească, nici să se roage în biserici în vechiul graiu al lor. Congresul va asculta jalea Moldovenilor de sub stăpânirea moscovită, va auzi cum flăcăi moldoveni sunt bătuti cu cnutul pe uliți, sau sunt trimiși în Siberia pentru că au cutezat a grăi în moldovenește. Vor auzi cum cărțile sfinte scrise în românește au fost scoase din biserici, cum mitropolitul din Chișineu a încălzit încăperile palatului său, timp de câteva ierni cu cărțile bisericești scrise în limba română.

Și, cei adunați la congresul acesta, unde fiecare își va povesti traiul din țara lui, vor recunoaște că cei mai de plâns, cei cari trebuie mai repede ajutați, sunt Românii cari îndură atât de greu jugul țarist. Solidaritatea națională se va afirma atunci, cu putere concretizându-se într'o imensă compătimire și un

formidabil clocot de ură în contra călăilor dela nord cari înăbușă viața și culturală și trupească a două milioane de moldoveni.

Sa.

Neutralitate expectativă armată — nu definitivă.

— Un articol al dlui P. P. Carp. —

Sub titlul „Neutralitatea” nou înființatul ziar bucu-
reștean „Moldova” publică în numărul de alături
următorul articol din penna dlui P. P. Carp:

MOTTO.

Un popor care are conștiința valorii sale, nu se poate mulțumi cu asigurarea stării sale materiale; el dă dovezi de energie morală și de putere de sacrificiu în urmărirea aspirațiilor sale ideale.

Giulitti.

Pe câmpiile Poloniei, pe creștele Carpaților, în nordul Franței se dau lupte uriașe de al căror rezultat atârna și soarta noastră, și sunt oameni politici cari vor să impue țării și Coroanei o neutralitate definitivă.

Motive pentru o asemenea politică periculoasă prin slăbiciunea ei nu se invoacă, fiindcă e greu de a da ca motiv lipsa de bărbăție, ci se pune înainte un pretins vot al consiliului de coroană.

Legenda aceasta trebuie distrusă odată pentru totdeauna.

Consiliul de coroană nu a votat neutralitatea.

Consiliul de coroană a respins propunerea domnului Carp de a intra imediat în luptă alături de Germania, a respins apoi în unanimitate ideea de a merge cu Rusia, și propunerea de neutralitate combătută de dl Carp a fost înlocuită cu propunerea de expectativă armată, făcută de domnul Marghiloman.

Chipuri din război.

III.

Onuț.

— Tragedia unui cioban. —

Ori d-voastră nici nu-l cunoașteți pe Onuț? De necrezut!

— Doar l-ați văzut cel puțin când a venit la mobilizare: chipeș, în haine albe, curate, ca de altfel toți cei de un neam cu el. Orașul străin își schimbase fața, câteva zile înălbise de ei.

Onuț a venit la prima chemare, ca tot omul deprins să-și îplinească datoria, și... nici n'avea alta de făcut.

Deși purta cam îndrăzneț tricolor românesc la pălărie și se plimba sfidător pe dinaintea jandarmilor cei cu pene de cocoș — aceștia deastădată nu mai cutezau să-i zică ceva.

Chiuiia de se cutremurau geamurile caselor mari. Domnii dela oraș la început se temeau de el, apoi s'au încredințat că Onuț chiuiise de bucurie. Vezi că d-lor nu cunosc firea Românilui, care mai chiuiie uneori și la năcaz...

Destul că Onuț s'a dus la cazarmă, s'a prezentat și s'a îmbrăcat. Negreșit că-i stau bine hainele sure, noi de noită. Dar când și-a arun-

cat hainele lui: tundra și opincile, în grămada din mijlocul curții, o jale mare l-a cuprins. Nu atât după haine, ci pentru că a văzut că acum s'a isprăvit, nu e glumă cu bătaia, ca anii trecuți.

Buimăcit s'a așezat pe un bolovan într'un colț retras al curții și în câteva clipite și-a depănat în gând toată viața lui atât de simplă de până aci...

...Moșul lui avea mine de aur, tatăl său deja a trebuit să ia drumul pribegiei cu cercuri și cu ciubare, așa s'a și prăpădit. Mamă-sa îl lăsase de mic în grija unor rudenii, a plecat servitoare în Tară și de aproape douăzeci de ani nici că se mai știe ceva de ea. Carte nu a învățat, căci de cum se făcu mai mărișor, fu trimis la stână să păzească oile; acolo s'a făcut flăcău. Și se simțea bine, nespun de bine printre animalele aceastea durduii și prostute, cari îl împrejmuiiau behăind și-i lingeau sarea din palmă. Câte-odată îl apuca așa un dor ascuns și atunci se proptea pe ciomag, scotia fluierul și cânta a jale de tremura frunza stejarilor din poiene. Dorul acesta și l-a mai potolit el în ochii senini ai fetișcanei din vale, care venia cam des cu cofița la isvor. Dar i-a mai rămas sub căciula bătoasă de oaie un gând nelămurit și pe inimă o jale chinuitoare, când vedea serpuind drumul de fier în inima munților, la minele bunicului — și voia să facă o faptă mare. Și a cătănit, și acum va merge în

război și par'că tot nu are prilej să îndeplinească acea faptă mare...

Onuț tresări la răcnetul comandantului, care înșira feciorii și le mai da ce le trebuia la echipament. Se sculă abătut și se pierdu printre ceilalți.

Încă în aceeași zi plecară pe câmpul de luptă, cu mare alai. Onuț se frământa pe drum să înțeleagă unde se duc și de ce? Dar nu a înțeles și nici nu a putut.

Cei rămași pe la cămine ați cetit de bună seama notițele prizărite în ziare, în cari se spunea că și Onuț cu ortacii lui s'au apărut când au fost mânați în ploaia gloanțelor. Iar dela ceice s'au mai întors ați auzit cum s'au purtat în luptă flăcăii noștri mândri dela sate.

Onuț încă a fost între cei puțini cari au scăpat cu viață. Adecă i-a sfredelit și lui plămâni un glonte, pe la piept ori prin spate, cine știe, căci nu și-a putut da seama în toiul luptei. Dar laptele de oaie și aerul de munte mai ales, l-au întărit pe el într'atâta ca să mai poată lua suflare. A slăbit, vezi bine, dar s'a vindecat repede și a mai fost trimis de douăori să scoată dușmanul cel îndrăzneț, care mai că se apropiase de stâna lui.

A doua oră s'a fost întors bolnav încă de pe drum: a zăcut până l-au făcut doctorii sănătos

Aceasta este adevărul și rămâne bineînțeles că răspunderea unei politici fatale pentru țară și tron rămâne întreaga acelor cari o propovăduesc.

Fatală pentru țară!

Ar fi o neînțeleasă iluziune să credem că am putea sta simpli spectatori ai conflictului european și că biruitoarii se vor grăbi a ne plăti inacțiunea noastră.

Cel mult, am putea spera să rămânem în limitele de astăzi.

În cazul acesta ne-am găsi față cu o situație de o gravitate excepțională.

Statul are astăzi o datorie flotantă de 400 milioane, credite acordate în temeiul unor nevoi strângătoare, se pot evalua la alte 600 de milioane deficitele bugetare.

Dacă va mai ține războiul șase luni, va mai spori cu două sute de milioane miliardul de mai sus. Și atunci la cine avem să ne adresăm?

Germania învinsă, nu va putea să ne vie în ajutor; învingătoare, e probabil, că nu se va grăbi a răsplăti ingratitudea noastră.

Tripla-înțelegere, care astăzi a și cheltuit aproape 200 de miliarde și ale cărei sarcini vor crește din ce în ce mai mult, chiar în caz de victorie, va trebui să lecuiască ranele sale, până a nu satisface nevoile unui indiferent și atunci se va impune o reducere simțitoare a bugetului nostru.

Bilanțul neutralității va fi deci lipsa de amici în afară, lipsa de mijloace în lăuntru și stagnațiune complectă în înzestrarea țării cu mijloace de producțiune, fără să mai vorbim de reducerea armatei și a unui număr însemnat de funcționari peste care s'ar altoi depresivitatea morală a unei inacțiuni suspecte.

Tabloul acesta trist dar veridic în sprijinul căruia vom aduce la nevoie probe amănunțite, se schimbă dacă intrăm în acțiune, acolo unde ne chiamă onoarea și interesul nostru.

Basarabia reluată ne-ar aduce un spor de putere, care ne-ar permite să menținem și armata și bugetul în starea lor normală și Germania recunoscătoare ne-ar înlesni lichidarea situațiunii noastre financiare.

Fatală pentru tron!

Avem un tânăr suveran spre care se îndreaptă speranțele noastre, și care are nevoie să dobândească două lucruri care forțamente îi lipsesc încă: *autoritatea în lăuntru și încrederea în afară.*

Cu neutralitatea nu va putea obține nici una, nici alta; și când regularea situațiunii europene

va lăsa neutră România slăbită și izolată, toate nenulțămirile se vor îndrepta în contra Coroanei.

Toți acei cari erau pentru acțiunea cu tripla alianță sau în contra ei, vor face Coroana răspunzătoare de efectele inacțiunii noastre.

Nemulțămirea alimentată prin reducerea for-

țată a bugetului, va lua proporțiuni din ce în ce mai grave și intrigile din afară vor găsi un teren pregătit de noi înșine.

Să nu se uite că dacă numele de Hohenzolern este o mândrie și o forță, el este totdeauna în ochii unei puteri ce se dă astăzi de amică o piedică ce trebuiește înlăturată.

Jertfa Românilor pentru tron și patrie!

Lista soldaților Români din comuna CRĂCEȘTI, (cu 1000 locuitori) comitatul Maramurășului pe câmpul de luptă.

- Vasile Ursan a Cozmi, 5 copii, r.
Georgiu Cadar I. Andrei, căsătorit O.
Toader Hotea, căsătorit
Grigoriu Paul I. Petru, 2 copii O.
Grigoriu Paul I. Ioan, 2 copii, r.
Vasiliu Hotea I. Ioan I. Toader, 2 copii, r.
Ioan Vraja, 8 copii
Ioan Paul I. Ioan I. Dănilă, 2 copii
Vasiliu Boloha, 1 copil O.
10 Vasiliu Tupiță I. Gligor din Coastă, 2 copii
Vasiliu Hotea I. Ioan, june
Vasiliu Pop I. Ioan I. Virtom, june
Ioan Pop I. Ioan I. Virtom, june, frați
Vasiliu Teodor I. Ioan Ursuțului, 3 copii
Ioan Pop I. Vasiliu I. Virtom, 3 copii
Ioan Pop I. Ștefan I. Onuc, 3 copii, O.
Georgiu Tupiță I. Ioan a Cozmi, 1 copil
Iuliu Maar, căsătorit
Ioan Andreica I. Dănilă, june
20 Vasiliu Tupiță I. Petru, 1 copil, O.
Alexandru Györi, june, r.
Georgiu Tupiță I. Ștefan, june
Nicoară Paul I. Petru, 2 copii
Vasile Geț, 5 copii
Vasiliu Chira I. Ananie, 1 copil
Georgiu Ursan I. Ioan, june, O.
Vasiliu Măsarăs, 1 copil, r.
Vasiliu Săcălăș I. Ioan, 1 copil
Teodor Costin a Nicoresii, 4 copii
30 Teodor Bohotici I. Mihai I. Maței, r.
Vasiliu Bohotici I. Mihai I. Maței, O., frați
Teodor Bohotici I. Ioan I. Maței, 1 copil
Georgiu Bohotici I. Ioan I. Maței, 5 copii
Georgiu Tepei I. Iacob, 2 copii, r.
Ioan Poenar I. Vasiliu, june
Nicoară Bandrea I. Ioan, june

r.=rănit.

†=mort.

O=de când a mers la miliție nu a mai scris.

- Ioan Tepei I. Vasiliu I. Maxim, june
Georgiu Tepei I. Vasiliu Samsonenilor, 2 copii
Georgiu Tepei I. Vasiliu Libi
40 Grigoriu Bohotici I. Georgiu, 2 copii
Ioan Mununar I. Ioan, june, O.
Georgiu Mununar I. Ioan, june
Grigoriu Mununar I. Ioan, căsătorit, frați
Vasiliu Costin I. Grigor I. Zaharie, 1 copil
Grigoriu Rus I. Ioan Siridon, 1 copil
Vasiliu Bohotici I. Ioan I. Pricop, 1 copil
Grigoriu Bohotici I. Ioan I. Pricop, 2 copii, frați
Grigoriu Poenar I. Georgiu I. Dumitru, june
Ioan Costin I. Grigoriu I. Zaharie, 2 copii
50 Ioan Bohotici I. Georgiu, june
Ioan Bohotici I. Vasiliu Nechiti, june
Georgiu Paul I. Georgiu I. Maței 1 copil
Vasiliu Ursan I. Ștefan, june, O.
Grigoriu Ursan I. Ștefan, june
Teodor Ursan I. Ștefan, june
Georgiu Ursan I. Ștefan, 2 copii, r.
Ioan Ursan I. Ștefan, copil, O., frați
Teodor Rus I. Mihai, copil, O.
Vasiliu Rus I. Mihai, căsătorit, † frați
60 Larion Pop I. Ioan I. Samuilă, june
Vasiliu Chira I. Nicoară, 2 copii
Georgiu Chira I. Nicoară, june, frați
Ioan Costin Crâșnic, căsătorit, r.
Georgiu Chira I. Gavrilă, 1 copil
Teodor Tiodar I. Sofron, 3 copii, r.
Ioan Tiodar I. Sofron, june, O.
Ioan Chira I. Georgiu Păraschi, 5 copii, r.
Georgiu Chira I. Georgiu Păraschi, 2 copii
Vasiliu Cherecheș, 1 copil
70 Vasiliu Tupiță I. Ioan Ileni, june, r.
Ioan Român I. Georgiu, 1 copil, r.
Georgiu Costin I. Ioan Ani, june
Vasiliu Costin I. Ioan Ani, june
Teodor Costin I. Ioan Ani, june, frați
Michail Chira I. Vasiliu Isailă, june
Vasiliu Costin I. Ștefan Lupului, june
Ioan Costin I. Ștefan Lupului, june, frați
Michail Costin I. Grigor I. Siridon, 1 copil, O.
Ioan Fodoruț I. Vasiliu Axeni, căsătorit, r.
80 Vasiliu Fodoruț I. Georgiu, 2 copii
Ioan Costin I. Ioan Lupului, june
Vasiliu Costin I. Ioan Lupului, june, frați
Ioan Rus I. Ioan I. Iacob, căsătorit, r.
Georgiu Rus I. Ioan I. Iacob, june, O.
Mihai Rus I. Ioan I. Iacob, june
Grigoriu Tepei I. Todor I. Ioan, 1 copil
Ioan Bohotici I. Ioan Cozmi, june
Georgiu Bohotici I. Ioan Cozmi, june, frați
90 Mihai Tiodar I. Ioan Ursuț, 3 copii
Vasiliu Roman Desestean, 3 copii
Georgiu Costin I. Siridon, 3 copii
Teodor Costin I. Siridon, 2 copii, frați
Georgiu Costin I. Ștefan a Rusului, 1 copil, r.
Mihai Tepei I. Georgiu I. Simion, june
Georgiu Ardelean I. Vasiliu, june
Georgiu Costin I. Vasiliu Onichi, june
Ioan Bohotici I. Ioan I. Miron, june
Grigoriu Bohotici I. Ioan I. Miron, june, frați
100 Vasiliu Român I. Ioan (Lungu), 2 copii, r.
Vasiliu Român I. Vasiliu, 2 copii, r.
Vasiliu Paul I. Georgiu I. Dănilă, 1 copil
Ioan Paul I. Grigoriu I. Dănilă, 1 copil
Georgiu Paul I. Grigoriu I. Dănilă, june, frați
Georgiu Paul I. Ioan I. Vasiliu, june
Iosif Burian, 2 copii
Vasiliu Poenar I. Vasiliu I. Nicoară, june
Vasiliu Bohotici I. Vasiliu I. Grigore, june
Georgiu Bohotici I. Vasiliu I. Grigore, june
110 Vasiliu Paul I. Grigore Morariu, 1 copil, r.
Grigoriu Paul a Todori, 3 copii, r.
Vasiliu Paul a Todori, 1 copil, r.
Georgiu Bohotici I. Vasiliu Tirileși, june
Ioan Tomșa I. Costan, căsătorit, O.

și iar a plecat, căci de, a treia e dreptatea lui Dumnezeu...

Când a mers mai în urmă, dușmanul se retrăgea și ai noștri îl urmăreau. Așa s'a întâmplat că l-au ajuns și s'au încăierat.

Onuț nu ar fi voit să ucidă căci își zicea: Dacă eu nu fac moarte de om, mă va scăpa Dumnezeu și pe mine.

Dar când fură mânați în fugă pe un deal în sus, Onuț istovit de oboseală, de-l năvălise sângele pe gură, nu și-a mai putut da seama ce face. Ori scos din fire de atâta chin, ca să-și astâmpere năcazul, a izbit cu patul puștii în capul celui dintâi dușman pe care l'a ajuns. Nu să-l împungă, după cum spune reglementu, ci așa, ciobănește, cum ai izbi cu măciuca într'o fiară.

Iar dușmanul, un flăcău chipes ca și el, care căzuse cu fața înainte, îmbrățișând oarecumva pământul, a mai putut ofta atât

— „Au mama mea Doamne!” — și s'a sfârșit.

Onuț s'a așezat în genunchi, umilit și zăpăcit, lângă dușmanul pe care-l omorâse; i-a luat capul în poală, l'a privit lung și îngrozit. Dar a sosit comandantul din urmă și l'a îndemnat să alerge înainte.

— Nu pot, am ucis pe frate-meu, trebuie să-l rog să mă ierte! — i-a răspuns Onuț cu glasul stins, cu privirea rătăcită, și nu s'a mișcat...

Pentru aceasta a fost trimis la judecată pentru nesupunere, în fața domnilor celor mari. Onuț la toate întrebările răspundea:

— Nu pot, am omorât pe frate-meu, trebuie să-l rog să mă ierte!

În cele din urmă și domnilor celor mari li s'a făcut milă de el și în loc să-l condamne, l'au trimis acasă. Adecă l'au trimis în satul lui, căci casă nu avea și satul era pustiu.

Oile se risipiseră, ori au fost tăiate, cine să le mai poarte grija? Drăguța lui a apucat și ea drumul pribegiei, după o fâlie de pâine. Numai fluerul și l'a mai aflat Onuț, ascuns în strașina colibei și nici fluerul nu cânta curat ca mai înainte.

Acum Onuț cutrieră văile și poienele, se face că păzește oile. Nu vorbește cu nimeni, nu se interesează de mersul războiului și de soarta tovarășilor lui — ori le știe prea bine....

Destul că pe vreme posomorâtă zimbește straniu; iar dacă-i zi senină, la răsăritul soarelui se urcă pe un vârf de munte, face mătănnii, blastemă și se închină. Apoi duce fluerul la gură și suflă, suflă, fără să astupe găurele, de i se umflă vinele la gât — și par'că răsunetul fluerului ar semăna cu al buciului...

Dar cine să-l înțeleagă?! Căci d-voastră nici acum nu-l cunoașteți pe Onuț. Cel puțin i-ați cunoaște pe tovarășii lui...

15/III. n. 1915.

Cassian.

- Vasiliu Bohotici I. Nicoară, paler, 5 copii, r.
Georgiu Bohotici I. Ioan I. Miron, căsătorit
Vasiliu Bohotici I. Ioan I. Miron, 5 copii
Vasiliu Costin I. Petrea Ani, 1 copil
Vasiliu Costin I. Iacob, june
- 120 Vasiliu Costin I. Ioan I. Georgiu, june
Georgiu Costin I. Ioan I. Georgiu, june, frați
Ioan Costin I. Vasiliu Onichi, june
Georgiu Rus I. Ioan I. Onuț, căsătorit
Georgiu Paul I. Ioan I. Dănilă, june
Georgiu Costin I. Vasiliu I. Siridon, june
Georgiu Tepei I. Georgiu Mărioachii, căsătorit
Mihai Costin I. Vasiliu Petri, 2 copii, O.
Mihai Todoruț I. Petru, june, O.
Georgiu Hofer I. Vasiliu, june
- 130 Ioani Pop I. Petru Morariu, 2 copii
Georgiu Chira I. Ioan I. Iacob, june
Nicoară Chira I. Ioan I. Iacob, june
Georgiu Costin I. Ioan Cătrini, june
Georgiu Costin I. Filip Cătrini, 1 copil, r.
Georgiu Costin I. Grigoriu I. Zaharie, 4 copii
Vasiliu Hotea I. Ioan Potop, 2 copii
Georgiu Tupiță I. Vasiliu Ghirăn, 2 copii, O.
Georgiu Vlașin I. Simion, june, r.
Vasiliu Mureșan I. Vasiliu, june
- 140 Georgiu Mureșan I. Vasiliu, june, O.
Mihai Mureșan I. Vasiliu, june, frați
Georgiu Ursan I. Ioan Pălăguți, 1 copil
Georgiu Tupiță a Cătuniți, 2 copii
Vasiliu Costin I. Ștefanu Rusului, 3 copii
Georgiu Chira I. Burian, june
Georgiu Puți, ginerele I. Grigoria Tocaciului
are 1 copil
Ioan Tiodar I. Nicoară, 1 copil
Pavel Schukt, 1 copil
- 150 Grigoriu Puț, ginerele I. I. Bandrea, 1 copil.
- Comunicat prin: Petru Popoviciu, inv.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. — În Carpați am respins, după o luptă sângeroasă pe înălțimile ce se găsesc spre vest dela Laborcrév, atacurile forțelor dușmane mai numeroase, cauzându-i dușmanului mari pierderi și nimicind mai multe companii dușmane.

Tot așa au eșuat repetițiile încercări ale dușmanului, făcute în Galiția sudestică, ca înaintând să ne surprinză și să cucerească unele puncte de razim ale pozițiilor noastre. Respungând aceste atacuri, cari toate s'au prăbușit în focul nostru, am făcut prizonieri 280 de oameni.

În celelalte puncte ale frontului n'a avut loc nici un eveniment mai esențial.

Berlin. — Dela cartierul principal german se anunță: Pe câmpul de războiu occidental am respins înaintările Francezilor îndreptate împotriva pozițiilor noastre de pe coasta sudică a înălțimii Loreto.

În Champagne am oprit spre nord dela Lemenville atacurile parțiale ale Francezilor prin contraatacuri. Un atac al Francezilor repetit ieri seara l-am respins cauzând dușmanului pierderi grave.

În Argonni lupta a mai slăbit ieri.

Piloții francezi au aruncat bombe asupra Schlettstadtului, oraș deschis în Alsacia. Rezultat a avut numai o bombă, care a căzut asupra institutului pedagogic omorînd 2 copii, iar 10 i-a rănit grav. Am răspuns la aceasta aruncând piloții noștri azi noapte asupra Calaisului bombe de calibru mare.

Pe câmpul de război oriental: Rușii au continuat și ieri fără nici un succes să ne atace pozițiile dintre Pissek și Orzie și spre nordost dela Prasnîs. Am făcut prizonieri spre apus dela Skrva 900 ruși, iar spre est dela Skrva 1000 și am capturat 4 mitraliere.

Hordele de glotași ruși, cari au năvălit spre Memel în vârful cel mai nordic al Prusiei orientale au avut un câștig ieftin. Aceste au jefuit satele și au incendiat moșiile. Ca pedeapsă pentru aceasta, am impus pe orașele ocupate de noi în Rusia mari sume de răscumpărare. Pentru fiecare sat sau moșie, cari

le-au prefăcut aceste horde în cenuse pe teritoriu german, vom da foc la 3 sate sau moșii din teritoriul rusesc ocupat de noi. La pagubele făcute în Memel vom răspunde prefăcând în cenuse edificiile din Suvalki și celelalte reședințe guverniale rusești, cari sunt în mâna noastră.

Ravagiile tifosului în Serbia.

T.-Severin. — Aseară au sosit la Cladova patru regimente de infanterie sârbă din divizia Drinei.

Deplasarea acestor trupe s'a făcut pentru a se micșora flagelul de tifos, care face ravagii în rândurile armatei sârbești, județul Cladova nefiind contaminat.

Operațiunile de pe frontul de vest.

— Din sursă franceză.

Paris. — Belgienii au progresat la Boucle de Lyser. Artileria lor ajutată de artileria grea franceză a distrus punctul de sprijin, organizat de Germani, în cimitirul din Dixmude.

Germanii au bombardat Ipres, făcând mai multe victime în populația civilă.

Dușmanul a bombardat de asemenea catedrala din Soissons și cartierul dela nord de Reims, în fața pădurei Luxemburg. Germanii au încercat să cucerească unul din tranșeele franceze înaintate, dar au fost respinși.

Inamicul a bombardat atunci orașul Reims. În Champagne, Francezii au respins în ziua de 1 c. st. n. două contra atacuri și au cucerit, urmărind pe Germani, mai multe din tranșeele lor. Într'un tranșeu, Francezii au găsit aproape o sută de morți și o mare cantitate de material. În Argonne, la Four de Paris un atac german a fost respins. În urma săpăturilor efectuate de Francezi, au fost găsite noi mitralieze dușmane. În dreptul pădurei Prêtre, Francezii au respins o tentativă de atac. Patrurile franceze au ocupat Embermenil. În Vosgi, acțiune de artilerie.

Comunicat rusec.

Petrograd. — Comunicat oficial. — Între Niemen și Vistula luptele se dau doar în văile Omulevo, Orzice și în direcția Prazniș pe un front de 50 verste. Încercările de înaintare ale dușmanului au fost pretutindeni oprite de trupele noastre cari au început contra atacuri, iar la 13 Martie st. n. au cucerit mai multe sate.

În celelalte regiuni, pe malul stâng al Bobrului, Narewului și pe malul stâng al Vistulei, nu s'a decât lupte de artilerie și împușcături izolate.

În Carpați vicolul de zăpadă continuă.

În regiunea trecătoare Lupkow am progresat făcând peste 600 prizonieri dintre cari 14 ofițeri. Am luat 6 mitraliere.

Pe frontul Babo-Radziew-Studenno, austriacii au continuat tentativa de a sparge frontul rus, care au avut însă pierderi mari de suferit.

În regiunile Koziuwka și Rozanka Germanii au reînnoit tentativele lor neîntrerupte contra pozițiilor noastre. Aceste atacuri au fost însă pretutindeni respinse și inamicul a avut pierderi colosale. Într'un contra atac am făcut mai multe sute de prizonieri.

Petrograd. — Comunicat oficial din 15 st. n. — Pe tot frontul din regiunea Prazniș dela calea ferată de pe Mlava până la apa Orjitz am progresat luptând. Contra atacurile germane au fost pretutindeni respinse. Pe stânga Vistulei nici o acțiune. În Carpați nici o schimbare. Atacurile austriace în direcția Baligrod și atacurile germane spre cota 992 lângă Kosisuvka au fost respinse. În Galiția orientală trupele noastre au respins pe dușman în regiunea spre nord de Obertyn. La Przemysl se dă lupte de artilerie.

Germanii hotărâți să cucerească Varșovia.

Roma. — „Tribuna” crede că față de operațiunile puse la cale de aliați în Dardanele Germanii caută să opună o acțiune dacă nu politică, dar cel puțin militară, care să producă o impresiune tot așa de adâncă ca și expediția în Dardanele.

Această acțiune, după planurile Germanilor, va fi luarea Varșoviei și cucerirea liniei Vistulei. Un asemenea succes cu toate că ar fi încă departe, de rezoluția războiului, totuși ar alcătui o izbândă însemnată ce ar scoate a iveală inferioritatea oștirii rusești, ceea ce ar avea un mare efect politic în Balcani și alte țări neutrale.

Infrângerea Rușilor în Bucovina.

Burdujeni. — Un funcționar austriac dela oficiul poștei din Hliboca a adus știrea la Suceava, că după lupta crâncenă ce s'a dat în ziua de 9 c. st. n. între Austro-ungari și Ruși în pădurea Rarancea din Bucovina, austro-ungarii pîimind puternice ajutoare au reușit printr'un asalt viguros de baionetă să bată pe adversar, luându-i 4000 prizonieri, 6 mitraliere și o bogată pradă de material de războiu.

Restul a fugit în desoșdine, lăsând pe câmpul de luptă armele și munițiile, bucurându-se că au scăpat cu viața.

Situația în Bucovina e tot favorabilă austro-ungarilor. Desmint categoric știrea dată de „Universul” că populația din Cernăuți continuă să părăsească cu trenuri orașul refugiindu-se în Ungaria de frica unei noi invaziuni rusești, care e iminentă, după cum afirmă „Universul”. Dimpotrivă, în sânul populației din Bucovina domnește liniște și ea așteaptă cu încredere în noua victorie a austro-ungarilor.

Bombardarea Dardanelor.

Salonic. — După pauza ținută din cauza furtunilor, flota anglo-franceză a început din nou să bombardeze din sinul Xeros Dardanelele, forturile Bulair și Gallipoli.

Fortificarea Constantinopolului.

Salonic. — „Embros” anunță din Constantinopol: Toate drumurile ce duc în capitala Turcească au fost întărite cu fortificații de apărare. Întreg orașul a fost înconjurat cu tunuri și tranșee. În jur de Scutari au fost ridicate adevărate forturi, concentrându-se totodată aci noi trupe. Debarcarea trupelor triplei antante o așteaptă forțe numeroase turcești. Lieman Sanders Pașa i-a chemat pe ofițerii germani din Siria și Armenia la Constantinopol.

In preajma luptelor decisive.

Stockholm. — „Svenska Dagbladet” scrie: Lupte decisive sunt iminente. De 6 luni fiecare putere își încordă toate forțele pentru ca să provoace lupta decisivă. Luptele de poziții vor găsi capăt în curând și operațiunile pe câmpul de războiu încep să fie decisive.

Rușii sufer pierderi mari în Bucovina.

București. — Ziarele din București primesc din Burdujeni: În zilele din urmă s'au dat lângă pădurea Rarancea lupte desperate între trupele austro-ungare și cele rusești. Trupele austro-ungare i-au împresurat pe Ruși, făcând mai multe mii de prizonieri și au capturat 6 mitraliere și mult material de războiu. Între Tzurenii și Noua sulită s'au dat deasemenea lupte mari, în cari Rușii au fost respinși.

Austro-ungarii ocupă Noua-Suliță.

G. Burdujeni. — *Un funcționar vamal din Cernăuți, sosit la prefectura din Suceava, comunică, că Vineri 27 Februarie v. noaptea, austro-ungarii au ocupat Noua-Suliță și teritoriul până la granița Basarabiei. Până în prezent, știrea oficială n'a sosit încă, la prefectura din Suceava, așa că dau acestea sub cuvenita rezervă.*

Lupte la Cernăuți.

Cernăuți. — Dușmanul atacă de câteva zile cu forțe tot mai numeroase și rezultatul e întotdeauna prăbușirea deplină a atacului dușman. Rușii au atăcat orașul lângă barierele artileriei, în roiri în jurul pozițiilor noastre, din cari apăram podul. Dușmanul n'a așteptat însă ca infanteria noastră să mai deschidă focul ci a luat-o la fugă nebună cât ce șrapnelele și granatele noastre au început să cadă în rândurile lor, așa că în sfârșit numai cele două artilerii împușcau. Insfârșit a amuțit și artileria rusească.

Diferite.

— Ministrul de comerț al Rusiei a oprit exportarea cărbunilor ceruți de România.

— După cum se anunță din Barcelona, partidele s'au împăcat. Miniștrii cari sprijineau antanta au demisionat și declararea neutralității e chestie numai de câteva zile.

— Ziarul „Italia” din Milano anunță din New-York, că oficiul de externe al Statelor-Unite a făcut în 15 c. a Tokio un al doilea demers și mai energic.

— Se anunță din Sofia, că regele Ferdinand l'a primit alaltăieri în audiență pe generalul englez Taget. Noaptea generalul englez a plecat din Sofia la Niș.

— Ministrul de externe englez Grey fiind interpelat în cameră, a declarat că guvernul englez n'a încheiat nici o înțelegere cu Japonia privitor la Cingtau. La întrebarea că oare aliații s'au înțeles privitor la condițiile păcii, ministrul a răspuns negativ.

D. Scokuzes în Italia.

Roma. — A sosit la Roma, venind din Atena, fostul ministru de externe al statului elin, d. Scokuzes. Ziarul „Messaggero” crede că hărbatul de stat grec ar fi însărcinat cu o misiune diplomatică.

D. Coromillas nu pleacă din Roma.

Roma. — După informații luate la Legatiunea greacă din Roma, se poate afirma că știrea despre plecarea din Roma a ministrului elin pe lângă Quirinal, d. Coromillas, plecare ce ar fi pricinuită de o neînțelegere, e lipsită de temei.

Vând și cumpăr

**Cartofi,
Frecăței (tarhană),
Slănină,
Unsoare de porc,
Paie și napi p. nutreț
per maja metrică și per vagon**
Kalmár Endre
prăvălie de produse.
**Arad, colțul străzilor Asz-
talos S. și Chorin.**

Ka 2361

Perturbații financiare.

Iasi, 18 Martie.

Un adevărat războiu economic se desfășură pe piețele tuturor statelor, paralel cu războiul militar. Sunt victorii și dezastre. Averi adunate cu muncă și jertfe, cu migăleala multor ani, se dărâmă dintr'odată, într'o zi, într'un ceas, și oamenii cu prevedere și cu noroc își împlinesc într'o clipă nădejdiile cele mai fabuloase ale vieții lor; fac averi enorme numai dintr'o afacere. Astfel pe piețele statelor în războiu sau a celor neutrale se ciocnesc felurite interese; și victorii urmează după dezastre.

Țara noastră duce un crâncen războiu economic. Fiind vecină cu Austro-Ungaria, unde cerealele au prețuri mari, în mod fatal a suferit o urcare de prețuri ale cerealelor, care în anul 1914 au atins abia jumătate din recoltele obișnuite la noi. Cum statul, preocupat de prea multe chestiuni, n'a putut să organizeze un regim de distribuție a cerealelor, astfel ca diferența de preț să devie un venit public, — sporul acesta provenit din hazard a fost încasat în întregime de acaparatori și speculanți. Astăzi de abia s'a pus o taxă pe fiecare vagon de porumb pentru export. Porumbul depreciat alătădată a căpătat cinstă nouă, pretutindeni. În Austro-Germania se prepară cu faină de păpușoiu cele mai artistice feluri de bucate; pe mese a banchete se găsește tradiționala noastră mămăligă; și chiar pâinea, albă și cu gust excelent, care se servește, n'are nici un fir de faină de grâu, ci numai de porumb. Nimeni nu se gândește la pelagră — boala socotită ca o urmare a alimentării cu porumb stricat, dar care s'a descoperit la populațiuni ce n'au gustat niciodată mămăligă.

Pentru ca țara noastră să nu sufere lipsă de hrană s'a hotărât a se îngreui exportul și s'a pus o taxă de 500 lei pe vagonul de porumb exportat, plătit în aur — venit nou și bun al statului.

Dar prima urmare a acestei măsuri a fost creșterea agiului. S'a întreprins o goană după aur; și astăzi pentru o monedă de aur de 20 lei trebuie să dai în plus 7 până la 10 lei. Speculanții au găsit un nou mijloc de câștig. Desigur însă că această speculă va descrește mult și viața economică își va astâmpăra fanteziile.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 19 Martie n. 1915.

Activitatea ligei italo-române. Se anunță din Roma: Secțiunea economică a Ligei italo-române s'a întrunit la institutul Colonial în prezența a numeroși deputați. Secțiunea a fost definitiv constituită sub prezidenția dlui Pantano, iar ca secretar d. Grassi. S'au ales câteva comisiuni însărcinate să studieze și raporteze asupra unor importante probleme economice, cari interesează pe Italia și pe România, mai ales în privința raporturilor comerciale, de bănci, de comunicațiuni pe căile ferate și maritime, și emigrațiune.

Promoție. Sâmbătă în 13 Martie n. a fost promovat de doctor în drepturi la universitatea din Cluj, d. *Demetriu Ghișoiu*, originar din Ocna-Sibiului. — Felicitări.

Căldarea strigoilor lui Macbeth. Marți seara a făcut la Budapesta cunoscutul publicist Eugen Rákosi — în grabă nu ne vine aminte cum l'a chemat mai înainte — o conferință despre viitorul Ungariei după războiu, și vorbind despre câte toate, încheie cu o asemănare, care îi reoglăndește întregul mod de gândire. Iată ce zice:

„Macbeth se întâlnește cu strigoii, cari îi atâță grandomania. Are trebuință de o băutură fermecată și în acest scop aruncă de toate în căldare: ficat de șoarece, ochi de șerpe, inimă de porumb. Căldarea clocotește, fierbând cele aruncate înăuntru într'o singură băutură fermecată, care face minuni. Această mare căldare este basenul maghiar, jur împrejur cu naționalitățile, la mijloc — inima — elementele ireductibile ale maghiarimei. Provedința stă lângă căldare și de veacuri aruncă în ea Tătari, Turci, Nemți, Sârbi, Valachi, Ovrei, și totul ce aruncă în această căldare, clocotind căldarea, evapo-

rează dând din toate ființă Maghiarului. Soiu curat nefalsificat maghiar. N'au venit cu Árpád, dar s'au amestecat cu sângele lui Árpád, și din această mare amestecătură, din faptul că Provedința scurge aici sângele tuturor raselor și îl oltuiește în Maghiar, din toate aceste rezultă talentul privilegiat al Maghiarului. De aceea sunt mai frumoase femeile maghiare, mai sublime mamele maghiare, mai voionici bărbații maghiari și mai viteji soldații..... De aceea trebuie după războiu să fierbă și clocotească căldarea fermecată”.

Și publicul aplaudat

D. Ioan Philimon din Arad a dăruit 20 cor. pentru lectură pe seama răniților noștri. Mulțumiri.

O conferință a lui Paderevski la Paris. În comitetul de ajutor din Paris Paderevski a ținut o conferință despre situația din Polonia. A fost distrusă o porțiune de teren de 185.000 de mile pătrate, 17 milioane de locuitori au îndurat tot felul de suferințe, 10 milioane au rămas fără adăpost, iar pierderile de averi se ridică la 6 miliarde.

Starea de asediu în Franța. În jurul discuției ce s'a ivit în camera franceză asupra duratei stărei de asediu, ziarele din Roma află următoarele: Deputatul **Paul Meunier** a cerut ca starea de asediu politică să fie desființată, susținând că ea constituie o vătămare a libertății cetățenilor și duce la absolutism.

D. Viviani, luând cuvântul, după ce a reamintit motivele cari au pricinuit legea dela 1914, a declarat că aceste motive dăinuiesc încă și că, deci, n'a venit momentul prielnic pentru desființarea stărei de asediu. A mai adăugat că dacă camera ar vota suprimarea legii, guvernul n'ar mai rămânea o singură clipă la cârma țării.

Camera, aproape la unanimitate, a respins motiunea dlui Meunier.

LA LIBRĂRIA „CONCORDIA” Arad, str. Deák Ferenc nr. 20 se află de vânzare:

„Calendarul Minervei” cu un conținut bogat și variat (fotografii dela înmormântarea regelui Carol, apoi vizita familiei regale din Rusia, reproduceri după tablouri etc. etc.) Prețul unui exemplar cor. 1.25 + 45 fil. porto recomandat.

„Calendarul Poporului” Sibiu. Se poate folosi și ca calendar de buzunar, având mărimea de 15×11 cm. Prețul 40 fil. + 10 fil. porto.

Ultima oră.

ENGLEZII VREAU SĂ TREACĂ PESTE CANALUL SUEZ.

Amsterdam. — Englezii plănuiesc o trecere generală a trupelor lor peste canalul Suez ca astfel să facă liber drumul pe mare pentru transportarea trupelor din India.

PRINȚUL MOSTENITOR MIRKO RENUNȚĂ LA DREPTUL DE MOSTENITOR.

Sofia. — *Apendicita de care suferă moștenitorul Danilo e incurabilă. Fratele său prințul Mirko a renunțat la dreptul său de moștenitor în favorul Uniunii mantenegrino-sârbești.*

ATACUL GENERAL RUSESC ÎN CARPAȚI A ESUAT.

Budapesta. — *Corespondenții de războiu anunță dela cartierul principal: Pe frontul din Carpați se dau mai cu seamă lupte de artilerie. Incercarea Rușilor de a străbate prin rândurile noastre n'au reușit nici într'un punct. Atacul general al Rușilor a esuat.*

Budapesta. — *Dela cartierul presei se anunță: În Carpați Rușii fac noul încercări la aripa extremă din stânga. Spre nord dela Nadworna și Kolomca s'au pornit lupte mai mari.*

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**